

१) नियमित बससेवा -

पुणे व पिंपरी चिंचवड शहराची 'नियमित बससेवा' ही या दोन्ही शहर हद्दीमध्ये धावणारी मुख्य वाहतूकीची धमणी आहे. दररोज १० ते ११ लाख प्रवाशांची ने आण करणे हे सर्व पुणेकरांसाठी सर्वात हक्काचे व विश्वासाची वाहतूक व्यवस्था आहे. सकाळी ०५.३० ते रात्री १२.०० वा. पर्यंत सर्वात व्यस्त मार्गावर पीएमपीएमएल च्या बसेस त्यांच्या वक्तशीरपणा व कार्यक्षम सेवेसाठी ओळखल्या जातात सध्या ३८९ मार्गावरून पुणे व पिंपरी चिंचवड परिसरात ४० किमीच्या त्रिज्या व्यापताना पीएमआरडीए हद्दीपर्यंत सेवा पोहचलेल्या आहेत. तसेच वेळोवेळी प्राप्त होणाऱ्या सुचनांच्या आधारे व शहरवस्तीच्या लोकसंख्येचा अभ्यास करून विस्तारांच्या योजना आखल्या जातात वा नव्याने कार्यान्वित करण्यात येतात. सुमारे १७५२ शेड्यूलव्द्वारा २१९१६ ट्रीपांचे आजरोजी बस प्रवासासाठी दैनंदिन नियोजन केलेले असून अंदाजे ९६% संचलन सक्षमपणे प्रवाशांना सेवा देत आहेत यासाठी नियमित बस मार्गाच्या वेळापत्रकास आवश्यक भेट द्या.

२) इंद्रधनुष्य बीआरटी बससेवा -

रेनबो बीआरटी बससेवा ही पुणे व पिंपरी चिंचवड शहर हद्दीमध्ये ७ कॉरीडॉरमधून ७१९ बसेस व्दारे ११७ मार्गावर देत आहे. बस रॅपीड ट्रान्झीट, इंद्रधनुष्य ही सेवा पीएमपीएमएल व्दारे संचलित असलेली सर्वात जलद, सुरक्षित, किफायतशीर आणि आरामदायी मास ट्रान्झीट पर्याय आहे. इंद्रधनुष्य वाहतूकीचे एकात्मिक नेटवर्क देतात ज्यामध्ये पुणे मनपा व पिंपरी चिंचवड मनपा यांच्या दोन्ही कार्यक्षेत्राचा समावेश होतो. शहरातील वाढत्या वाहतूक भारमानावर नियंत्रणासाठी प्रवाशांना आरामदायी प्रवास उपलब्ध करून देताना पीएमपीएमएलने शहरातील प्रदुषणाची तिब्रता कमी होण्यासाठी फक्त सीएनजी व इलेक्ट्रिक बीआरटी बसेस संचलनात ठेवलेल्या आहेत.

बीआरटी कॉरीडॉर खालील प्रमाणे.

अ.क्र.	कॉरीडॉर	अंतर	एकुण बीआरटी बस थांबे
१	सांगवी फाटा ते रावेत	१४.५० कि.मी.	२१
२	संगमवाडी ते विश्रान्तवाडी	०८ कि.मी.	०९
३	नाशिक फाटा ते वाकड	०८ कि.मी.	१४
४	येरवडा ते आपलेघर	१३ कि.मी.	१३
५	निगडी ते दापोडी	१२ कि.मी.	अप १८ व डाऊन १८ एकुण ३६
६	साईन रोड चिखली ते काळेवाडी	६.८० कि.मी.	१४
७	कात्रज ते स्वारगेट	६.१० कि.मी.	११

पुणे व पिंपरी चिंचवड मनपा यांनी शाश्वत शहरी वाहतूक प्रकल्प (एस यु टी पी) हा भारत सरकारच्या शहरी विकास मंत्रालयाच्या पुढाकाराने तसेच जागतिक बँक, युएनडीपी आणि जीइएफ यांचेही या बीआरटी प्रकल्पाला समर्थन मिळालेले आहे. अधिक माहितीसाठी इंद्रधनुष्य बीआरटी बस मार्गाच्या वेळापत्रकास भेट द्या.

३) अभि बससेवा (विमानतळ) -

विकासाचा केंद्र बिंदु असलेल्या पुणे शहराला वारंवार विविध राज्यातून पर्यटक येतात विमानतळ विशेष अभि बससेवा पुणे महानगर परिवहन महामंडळामार्फत प्रवाशांना विमानतळावर आणि तेथून भासमुक्त सोयीस्कर व आरामदायी प्रवास देण्यासाठी ७ अे सी बसेसच्या ७४ ट्रीपाव्दारे पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरांच्या विविध भागात दर ३० मिनिटांच्या अंतराने उपलब्ध होतात या बसेसचा लाभ घेण्यासाठी तिकिटे ऑनलाईन व ऑफलाईन दोन्ही प्रकारे मिळू शकतात भेकराईनगर (हडपसर) ते अेअरपोर्ट, स्वारगेट ते अेअरपोर्ट निगडी व्हाया विश्रांतवाडी आणि व्हाया वाकडेवाडी कोथरुड स्टॅण्ड ते अेअरपोर्ट व हिंजवडी माण फज ३ ते अेअरपोर्ट इ. ६ मार्गावर सध्या संचललीत आहे. या सेवेची अस्तकाळात लोकप्रियता वाढलेली असून या सेवाना अधिक बळकटी देण्याची भविष्यात योजना आहे. विमानतळ बसेसच्या मार्गाचे वेळापत्रक आणि विमानतळ बसेसचे मार्ग भाडे सारणीला भेट द्या

४) अटल बससेवा -

(५ रुपयात ५ कि.मी. बससेवा)

पुणे महानगर परिवहन महामंडळ लि. ने 'अटल' (अलव्हायनींग ट्रान्झीट) सर्व डेपोंच्या कोअर सिटी लार्ज माईल कनेक्टीव्हिटी करण्यासाठी ही नविन बससेवा ५ रुपयात ५ कि.मी. प्रवास असेल याची वारंवारिता ५ मिनिटे असून अटल फास्ट मोबिलिटी बस सेवा पुणे शहर तसेच पिंपरी चिंचवड या शहरांसाठी सुरू करण्यात आलेली आहे. याबाबतचे वेळापत्रक मार्ग सोबत सहपत्रित करण्यात आलेले आहे.

५) पुणे दर्शन बससेवा -

निसर्ग सौंदर्यासाठी असो किंवा ऐतिहासिक प्रेक्षणीय स्थळांसाठी देश विदेश, राज्यातून येणाऱ्या पर्यटकांना विविध स्थळे दाखविण्यासाठी पीएमपीएमएल कडूनही बससेवा बऱ्याच वर्षांपासून देण्यात येत आहे. यामाफंत सांस्कृतिक वारशाचा प्रसार व बळकटीकरण पीएमपीएमएल माफंत होत आहे. इच्छुक प्रवासी ऑनलाईन व ऑफलाईन दोन्ही प्रकारे तिकिट बुक करू शकतात सदर ऑनलाईन बुकींग प्रवासाच्या आदल्या दिवशी १२.०० वा. बंद होते. या सेवेचे बोर्डिंग पॉईंटस् पुणे स्टेशन व डेक्कन जिमखाना येथे सुटण्याची वेळ ०८.३० वा आहे तर पोहचण्याची वेळ संध्याकाळी १८.१० वा आहे. पुणे दर्शन मध्ये पाहता येणारी पर्यटन स्थळे खालील प्रमाणे.

१) केसरीवाडा, २) शनिवारवाडा, ३) लालमहाल, ४) श्रीमंत दगडुशेठ गणपती मंदिर (बाह्यदर्शन), ५) आगाखान पॅलेस, ६) आदिवासी वस्तु संग्रहालय, ७) युद्धभूमी / नॅशनल वॉर मेमोरीएल सदन कमांड एरिया, ८) शिंदे छत्री, ९) राजीव गांधी प्राणी संग्रहालय, १०) सारसबाग गणपती मंदिर, ११) महालक्ष्मी मंदिर (बाह्य दर्शन), १२) पु. ल. देशपांडे उद्यान, १३) केळकर संग्रहालय, १४) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संग्रहालय, १५) चतुश्रृंगी माता मंदिर व १६) इस्कॉन मंदिर, कोंढवा रोड प्रती व्यक्ती तिकिट दर रुपये ५००/- असून बुकींगसाठी भेट द्या पुणे दर्शन.

६) पुण्य दशम् -

पुणे मनपाचा हा सुंदर उपक्रम असून पुणे स्टेशन, पुलगेट, स्वारगेट, डेक्कन व शिवाजीनगर अशा पेंटागॉन कोअर सिटी अंतर्गत ही सेवा देण्यात येत आहे. ' दस मे बस ' पीएमपीएमएल पुण्यदशम् बससेवेचे तिकिट दर फक्त १० रुपये असून दिवसभर १० रुपये १० मार्गावर प्रवाशांस सेवेचा लाभ घेतो सदर बसेसवा वर नमूद स्थानकांवरून देण्यात येत असून याबाबती वेळापत्रक व माहिती सोबतच्या परिपत्रकात पहा.

७) रातराणी बसेस (रात्री बससेवा) -

ही आमची सेवा पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरासाठी समर्पित आहे मध्यरात्री येणाऱ्या एस टी बसेस, रेल्वे यांनी येणाऱ्या प्रवाशांना शहरातील विविध भागाकडे जाण्यासाठी तसेच रात्रीपाळी करणाऱ्या हॉस्पिटल, विविध आयटी संस्था, कंपन्या, हॉटेल्स इ. मधील कर्मचाऱ्यांसाठी ही विशेष प्रवाशांच्या सुरक्षिततेला व सुविधांना प्राधान्य देऊन केली आहे. या व्यवस्थेचा तिकिट दर सव्वापट असून रात्री ११.४५ ते पहाटे ०५.०० वाजेपर्यंत ही सेवा एक तासाच्या वारंवारितेने देण्यात येत आहे. ज्यामधे ये नियमित बससेवा सुरू होणे आणि बंद होण्याच्या दरम्यानचा कालावधी समाविष्ट आहे. सदर मार्ग पीएमपीएमएलने निश्चित करताना गर्दीची / मागणीची घनता योग्य रित्या लक्षात ठेवली आहे. सध्या या बसेस कात्रज, हडपसर, पुणे स्टेशन, स्वारगेट, शिवाजीनगर, एनडीए गेट, वाघोली, निगडी, औंध मार्गे निगडी वाकडेवाडी मार्गे व भोसरी या मुख्य स्थानकावरून संचालित आहे अधिक माहितीसाठी रात्रीच्या बस मार्गाच्या वेळापत्रकाला भेट द्या.

८) महिलांसाठी विशेष बससेवा -

पुणे व पिंपरी चिंचवड शहरातील नोकरी व कामधंदा करणाऱ्या महिलांसाठी मुक्त व सुरक्षित जागा महिलांसाठी विशेष बससेवा देऊ शकल्याबद्दल पीएमपीएमएल अभिमान वाटतो महिला प्रवास करताना त्यांची सुरक्षितता व साई सुनिश्चित करण्यासाठी यामध्ये पीएमपीएमएल चा पुढाकार आहे यासाठी निश्चित केलेले बसमार्ग सर्वाधिक गर्दी त्याची घनता व व्यस्तता पाहून निश्चित केलेले आहे. हे समर्पित मार्गावरील पीक ऑव्हर्समध्ये महिलांसाठी विशेष बससेवेच्या खेपा सुनिश्चित करून दिलेल्या आहेत. अधिक माहिती महिला बस मार्गांच्या वेळापत्रकास भेट द्या.

९) शाळेची बस -

पीएमपीएमएल शैक्षणिक उद्देशासाठी प्रवेश देण्यासाठी वचन बद्ध आहे. पीएमपीएमएल शाळेत ये-जा करत असताना त्यांच्या सुरक्षिततेची काळजी घेते अशा प्रकारे बसेस सरकारी, महामंडळ व खाजगी शाळांना घेऊन जाण्यासाठी कंत्राटी तत्वावर तैनात केल्या आहेत. या बसेस शाळांच्या वेळापत्रकानुसार सकाळी ०६.०० ते सायंकाळी ०६.०० पर्यंत धावतात पालकांचा विश्वास संपादन केलेली ही सेवा पीएमपीएमएल भविष्यात अधिकाधिक शाळांसोबत सहाकार्य करून या सेवेचा विस्तार करण्यास उत्सुक आहे. अधिक माहितीसाठी सध्याच्या स्कूल बसच्या मार्गांची माहिती पहा.

१०) बस भाड्याने घ्या (कॉट्रॅक कॅरीएज)

लग्न असो सहल असो किंवा व्यावसायिक सहली असो पीएमपीएमएल त्रासमुक्त आणि आरामदायी वाहतूक पुरवण्यास सदैव तयार असते सर्वात विश्वासार्ह पध्दतीने बसेस भाड्याने घेतल्या जाऊ शकतात ही वाहने भाड्याने उपलब्ध करताना तासाची संख्या, प्रवासी अंतर यानुसार भाडे आकारले जाते याची माहिती सोबतच्या परिपत्रकात देण्यात आलेली आहे.